FARMER NOTES
ព្រឹត្តិប័ត្រព័ត៌មានកសិករ
ឆ្នាំទី ៩ លេខ ៩៣ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០
ការចេញផ្សាយរបស់វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា
A Publication of the Cambodian Agricultural Research and Development Institute

ការទុកដាក់ស្រូវ

ការទុកដាក់ស្រូវឲ្យមានសុវត្ថិភាព ជាកិច្ចការសំខាន់មួយក្នុងចំណោមកិច្ចប្រត្តិបត្តក្រោយពេលប្រមូលផល។ គ្រាប់ស្រូវអាចទទួលរងការខូចខាតបរិមាណ និងគុណភាព បើសិនយើងមិនយកចិត្តទុកដាក់លើបរិក្ខា និងប្រព័ន្ធទុកដាក់នោះទេ។ ជាទូទៅ ការទុកដាក់ត្រូវបានចែកចេញជាពីរធំៗគឺ បែបបិទជិត និងចំហរ។ បរិក្ខាសម្រាប់ទុកដាក់ស្រូវមានច្រើនទម្រង់ ឬប្រភេទ អាស្រ័យទៅតាមប្រភេទស្រូវ (ពូជ ឬចំណី) ដែលត្រូវទុកដាក់ គោលបំណង និងទីកន្លែង។ ជាទូទៅចំពោះស្រូវចំណី គួរតែទុកដាក់ក្នុងទម្រង់ជាគ្រាប់ស្រូវប្រសើរជាងអង្ករ ដោយសារសំបកស្រូវ (អង្កាម) អាចការពារប្រឆាំងពីការបំផ្លាញរបស់សត្វល្អិត និងជួយការពារពីការខូចគុណភាព។

ការទុកដាក់បិទជិត

ប្រព័ន្ធទុកដាក់បិទជិត ដែលមានដូចជា ធុងជ័រ ដែក ឬច្រកក្នុងថង់ស្វិត ដោយបិទមាត់ជិត អាចកាត់បន្ថយការបាត់បង់បរិមាណ និងគុណភាព ថែរក្សាអត្រាសំណើមដើមរបស់គ្រាប់ស្រូវ មិនឲ្យប្រែប្រួល ទប់ស្កាត់ការបំផ្លាញពីសត្វល្អិតចង្រៃដោយមិនប្រើថ្នាំគីមី តាមរយៈការថយចុះនូវកម្រិតអុកស៊ីសែន រហូតដល់ ១០ ដល់ ១៥ ភាគរយ រក្សាដំណុះគ្រាប់ពូជឲ្យនៅខ្ពស់រហូតដល់ ៨ ទៅ ១០ ខែ (ខ្ពស់ជាង ១៩ ភាគរយ ធៀបនិងការទុកដាក់ធម្មតា) ការទុកដាក់របៀបនេះក៏អាចរក្សា គុណភាព ពិសេសពណ៌ ក្លិន និងរស់ជាតិពេលចម្អិន។

ដើម្បីទុកដាក់ស្រូវតាមវិធីសាស្ត្របែបនេះឲ្យមានសុវត្ថិភាព និងប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ត្រូវសម្អាត និងសម្ងួតគ្រាប់ស្រូវ (ពូជ ១២ ភាគរយ និងចំណី ១៤ ភាគរយ) ដោយច្រកក្នុងធុងជ័រ ឬថង់ផ្លាស្ទិក ដោយចងមាត់ថង់ឲ្យជិតរួចដាក់ក្នុងការ៉ុងមួយជាន់ទៀត ចំពោះធុងគួប្រើខ្លាញ់គោ លាបគម្របមុនពេលបិទភ្ជិត និងធ្វើការលាងសម្អាតធុងដោយប្រុងប្រយ័ត្នមុននិងយកទៅប្រើប្រាស់ម្តងទៀត។

តើការទុកដាក់ដោយចំហរអាចកើតមានបញ្ហាអ្វីខ្លះ?

បើយើងទុកដាក់ស្រូវក្នុងជង្រុកមិនសមស្រប មិនមានប្រព័ន្ធការពារពីសត្វកកេរ និងសត្វស្លាប ឬបាំងការពារទឹកភ្លៀងនោះទេ សំណើមគ្រាប់ស្រូវអាចមានការប្រែប្រួលឡើងចុះ អាស្រ័យសំណើមបរិយាកាស ធ្វើឲ្យកើតមានផ្សិត និងវត្តមានសត្វល្អិតចង្រៃ ពិសេសប្រភេទខ្មូត ដែលជាហេតុបង្ករឲ្យខូចគុណភាពគ្រាប់ ជាពិសេសដំណុះគ្រាប់ពូជ និងថយចុះយ៉ាងឆាប់រហ័ស សម្រាប់ស្រូវចំណីធ្វើឲ្យអត្រាអង្ករដើមតិចជាង ១០ ភាគរយ ធៀបនិងទុកដាក់បិទជិត ហើយគ្រាប់អង្ករមានពណ៌ស្អាប់ ក្លិនមិនល្អ និងបាត់បង់រស់ជាតិ ។ ការទុកដាក់បែបនេះអាច ទទួល រងនូវកត្តាចង្រៃផ្សេងៗទៀតដូចជា លាមកសត្វ ទឹកនោម និងរោមសត្វដែលអាច បង្ករជាមេរោគសម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់។

ហេតុអ្វីបានជាការគ្រប់គ្រងសត្វចង្រៃមានសារៈសំខាន់?

សេចក្តីត្រូវការរបស់អតិថិជន គឺគ្រាប់ស្រូវស្អាត គ្មានសត្វល្អិត និងគ្មានសំណល់សារធាតុគីមី ដូច្នេះការគ្រប់គ្រងសត្វល្អិត

ក្នុងកំឡុងពេលទុកដាក់គឺជាការសំខាន់ ហើយគួរតែធ្វើតាមរបៀបចម្រុះ និងដោយយកចិត្តទុកដាក់ ដើម្បីថែរក្សាបរិមាណ និងគុណភាពគ្រាប់ស្រូវឲ្យបានយូរ ទាំងការបរិភោគ និងលក់ចេញបានតម្លៃថ្លៃ។ ដើម្បីគ្រប់គ្រងសត្វល្អិតប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព រួមមាន៖ ត្រូវអនុវត្តតាមបច្ចេកទេសសមស្រប ទាំងការប្រមូលផល ការសម្ងួតមុនពេលទុកដាក់ស្រូវ រៀបចំសម្ភារៈបរិក្ខាទុកដាក់ ជាពិសេសគួរធ្វើការកែលម្អរជង្រុក ដោយធ្វើយ៉ាងណាចៀសវាងការធ្វើឲ្យស្រូវសើមឡើងវិញ ដោយទឹកភ្លៀង ដាក់សំណាញ់ជុំវិញការពារកណ្តុរ និងសត្វស្លាប កែសម្រួលជើងជង្រុក ត្រួតពិនិត្យ និងការពារកុំឲ្យពពួកសត្វល្អិតកើតមានក្នុងពេលទុកដាក់។

ការបំផ្លាញរបស់សត្វកណ្តុរ

កណ្តុរប្រែងពេញវ័យមួយក្បាលស៊ីស្រូវប្រហែល ២៥ ក្រាម ហើយកណ្តុរតូចៗប្រហែលជា ៣ ទៅ ៤ ក្រាម ក្នុងមួយថ្ងៃ។ ពួកវាធ្វើឲ្យប្រឡាក់គ្រាប់ស្រូវដែលរក្សាទុក តាមរយៈទឹកនោម លាមក រោម និងភ្នាក់ងារបង្កពាគផ្សេងៗទៀតជាច្រើន។ នៅពេលដែលគ្រាប់ស្រូវរងឥទ្ធិពលអាក្រក់ពីពពួកសត្វកកេរទាំងនោះ វាបណ្តាលឲ្យខូចទាំងគុណភាព និងបាត់បង់ទាំងបរិមាណ ជាពិសេសគុណភាពដំណុះធ្លាក់ចុះ សម្រាប់ស្រូវពូជ និងបាត់បង់រស់ជាតិសម្រាប់ស្រូវចំណី ជាងនេះទៅទៀត កណ្តុលចម្លងជំងឺប្រហែល ៥០ ប្រភេទ ទៅលើមនុស្ស ដូចជាជំងឺគ្រុនពោះវៀន ជំងឺកមរមាស់ គ្រុនក្តៅ ។ល។ ម្យ៉ាងទៀតវាក៏ជាភ្នាក់ងារចម្លងជំងឺមួយ ដែលជះឥទ្ធិពលអាក្រក់ទៅលើពពួកសត្វស្រុក។

លក្ខខណ្ឌទុកដាក់ផលិតផលអោយមានសុវត្ថិភាព

រយៈពេលទុកដាក់កាន់តែយូរ អត្រាសំណើមគ្រាប់សម្រាប់ការទុកដាក់សុវត្ថិភាពកាន់តែទាប។ ស្រូវចំណី និងស្រូវពូជដែលទុកដាក់ក្នុងអត្រាសំណើមខ្ពស់ជាង ១៤ ភាគរយ បណ្តាលឲ្យកើតមានការដុះផ្សិត និងធ្វើឲ្យគុណភាពបាត់បង់យ៉ាងឆាប់រហ័ស ជាពិសេសដំណុះរបស់គ្រាប់ស្រូវពូជ និងបាត់បង់រសជាតិ។

តារាងខាងក្រោមបង្ហាញពីអត្រាសំណើមសុវត្ថិភាពសម្រាប់ទុកដាក់ផលិតផលផ្សេងៗ

ផលិតផល	អត្រាសំណើមសុវត្ថិភាព (%)	ផលិតផល	អត្រាសំណើមសុវត្ថិភាព (%)
ពោត	១៣	សណ្តែក	១៥
ស្រូវសាលី	១៣	សណ្តែកដី	៧
ស្រូវ	១៤	កាកាវ	៧
អង្ករ	១៣	កាហ្វេ	១៣

លក្ខខណ្ឌដ៏ល្អបំផុតសម្រាប់ការកើតមានសត្វល្អិតគឺនៅសីតុណ្ហភាពពី ២៨ ទៅ ៣៣ អង្សាសេ និងសំណើមធៀបពី ៦០ ទៅ ៨០ ភាគរយ ជាមួយគ្នានេះដែរវាក៏បង្កើតចំនួនកូនចៅបានច្រើនណាស់ដែរ។

តារាងខាងក្រោមបង្ហាញពីអត្រាសំណើមសុវត្ថិភាពសម្រាប់ការទុកដាក់ស្រូវ

រយៈពេលទុកដាក់	អត្រាសំណើមសុវត្ថិភាព	បញ្ហាអាចកើតមាន
២-៣ អាទិត្យ	១៤-១៨ %	ផ្សិត ប្រែពណ៌ បាត់បង់ដំណកដង្ហើម
៨-១២ ខែ	១២-១៣ %	សត្វល្អិតបំផ្លាញ
លើសពី ១ ឆ្នាំ	៩ % ឬទាបជាង	បាត់បង់គុណភាព (ដំណុះទាប)

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមសូមធ្វើការទាក់ទង ការិយាល័យវិស្វកម្មកសិកម្ម មជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាល និងព័ត៌មាន ការិយាល័យផែនការ សហប្រតិបត្តិការ និងពាណិជ្ជកម្ម នៃវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា នៅតាមបណ្តោយផ្លូវជាតិលេខ ៣ សង្កាត់ប្រទះឡាង ខណ្ឌដង្កោ រាជធានីភ្នំពេញ ឬតាមប្រអប់សំបុត្រលេខ ០១ ភ្នំពេញ
ទូរស័ព្ទលេខ: (៨៥៥-២៣) ៦៣១៩ ៦៩៣-៤ គេហទំព័រ: www.cardi.org.kh
ទូរអក្សរ: sbunna@cardi.org.kh trin@cardi.org.kh hunyadana@cardi.org.kh